

Titulació	Tipus	Curs
Filosofia	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Begoña Saez Tajafuerce

Correu electrònic: begonya.saez@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits per cursar l'assignatura

Objectius

La filosofia de la història com a disciplina filosòfica neix amb la modernitat i adquireix aquí part del seu discurs i propòsit que no son aliens a la producció d'un saber i a l'arrogació d'un poder. D'aquesta forma, la història deixa de centrar-se tan sols en els fets, a la manera d'una ciència, i es constitueix a partir dels relats dels fets. Altrament dit, la Història son històries. D'aquí que la història, en particular en la seva declinació hegemònica, conformi un problema per a la filosofia amb diverses arestes, les quals podem concretar en tres àmbits filosòfics: l'ontologia o l'ésser com a subjecte, l'epistemologia o la veritat com a força i l'ètica amb la política o l'acció com a transformació.

En aquest context, els objectius específics de l'assignatura són els següents:

1. Analitzar críticament els fonaments filosòfics de la història com a disciplina i com a relat.
2. Explorar la distinció entre *History* (com a discurs institucionalitzat del passat) i *Story* (com a relat situat i plural), des d'una perspectiva relacional.
3. Desplegar les implicacions ontològiques, epistemològiques i èticopolítiques d'una filosofia de la història que reconegui la pluralitat de mons i maneres de narrar i dels sabers que hi corresponen.
4. Incorporar veus i perspectives no hegemòniques en la història i en la seva consideració teòrica: feministes, decolonials, indígenes i afrodescendents.
5. Cultivar el sentit de la història com a element central per a la comprensió dels reptes socials actuals.
6. Fomentar la relació crítica i situada de l'alumnat amb la història del territori per contribuir a la seva contra-narració.

Competències

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Reconèixer les implicacions filosòfiques del coneixement científic
- Situar les idees i els arguments filosòfics més representatius d'una època en el seu rerefons històric i relacionar els autors més rellevants de cada època en qualsevol de les disciplines filosòfiques.
- Utilitzar la simbologia i els procediments de les ciències formals en l'anàlisi i la construcció d'arguments.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar casos històrics de fets científics.
2. Aplicar el rigor filosòfic en un text escrit seguint els estàndards internacionals de qualitat.
3. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
4. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
5. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
6. Construir arguments filosòfics amb rigor.
7. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
8. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
9. Documentar un tema filosòfic i contrastar-ne les fonts.
10. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
11. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
12. Explicar la importància filosòfica de la ciència contemporània i el seu àmbit d'aplicació.
13. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
14. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
15. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
16. Indicar i discutir les principals característiques del pensament definitori d'una època, emmarcant-les en el context.
17. Llegir comprensivament textos filosòfics de la història de la filosofia.
18. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
19. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
20. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
21. Relacionar diversos ordres que es poden descobrir entre les idees filosòfiques de diferents autors i moments històrics.
22. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos científics
23. Resoldre problemes de manera autònoma.
24. Resumir els temes i els arguments exposats en un debat filosòfic clàssic.

Continguts

Bloc 1 - Què és la filosofia de la història avui?

1. La filosofia de la història: conceptes al voltant del temps
2. La història com a disciplina, com a relat i com a esdeveniment.
3. La pregunta pel sentit de la història: teleologia, ruptura i contingència.

Michel de Certeau - *L'écriture de l'histoire* (1975)

Walter Benjamin - *Sobre el concepte d'història* (1940) Tesi I i tesis VI-X

Hannah Arendt - *Between Past and Future* (1961)

María Zambrano - *Filosofía y poesía* (1939) fragments

Simone Weil - *L'Iliada o el poema de la força* (1939) fragments

Bloc 2 - De la *History* a la *Story*. El sentit de / en la memòria.

1. La *History* com a dispositiu modern-colonial.
2. La *Story* com a relat situat, relacional i performatiu.
3. La història com a saber en / del plural.

Bloc 3 - Un subjecte per a la història.

1. De l'esperit a l'espectre, passant pel testimoni
2. La vigència del mite i el subjecte universal
3. La linealitat, el progrés i els projectes nacionals

Bloc 4 - Una veritat per a la història

1. La història en una / com a epistemologia situada
2. L'arxiu material de la història
3. La filosofia, la literatura, l'art i / per a la història

Bloc 5 - Una acció per a la història

1. Polítiques de la història i genealogies del poder
2. El relat històric com a tecnologia de dominació
3. Reptes per a una filosofia de la història menor

Bloc 6 - Pràctiques artístiques, activistes i comunitàries com a filosofia de la història viva

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presentació del curs. Exposicions teòriques dels principals conceptes. Comentaris de textos significatius. Avaluació dels continguts del curs i de la metodologia.	45	1,8	1, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22

Tipus: Supervisades

Tutories	26	1,04	4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 24
Tipus: Autònomes			
Preparació de temes i textos (dossier). Preparació exposició. Preparació comentari de text. Preparació examen.	71,5	2,86	1, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 23, 24

La metodologia docent s'estableix a partir de tres eixos i fa èmfasi en la dimensió social dels continguts de l'assignatura:

1. Lectura i anàlisi de text. La programació docent s'organitza entorn del temari i de lectures obligatòries que hi corresponen. Els textos es treballaran de forma individual fora de l'aula i es posaran en comú a classe, on se'n desplegarà el contingut conceptual. D'aquí la importància d'assistir i participar a classe.

2. Classes teòriques. Les classes tindran el format de classe magistral alhora que de seminari, amb destacada participació de l'alumnat.

3. Tutories per desenvolupar les activitats d'avaluació de forma individual i grupal.

Es farà ús del Campus Virtual. Si cal establir un contacte amb la docent, caldrà fer-ho en les hores de despatx i, excepcionalment, a través del correu electrònic. Les proves escrites es lliuraran en còpia en paper. En el cas de docència telemàtica, la comunicació es durà a terme per e-mail i a través de la plataforma Microsoft Teams.

Cas que en el departament o altres contextos docents rellevants tinguin lloc activitats formatives rellevants per als continguts del curs, convindrà assistir-hi.

L'assignatura integrarà l'aproximació ApS (Aprenentatge-servei) en col·laboració amb una entitat del territori

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentari de text 20 % Exposició grupal 20%	40 %	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Examen final	50%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Preparació i participació a classe	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24

El Departament de Filosofia va acordar que les assignatures del primer semestre tindrien dos períodes de concentració d'activitats avaluatives i una setmana en què l'alumnat podria preparar-se específicament per les proves en la modalitat que cada professor/a especificarà a l'inici de curs.

Les dates per la setmana de repàs i en què es concentraran les proves són:

27 oct.- 31 oct.: setmana de repàs o tutories (una classe es dedicarà a realitzar un qüestionari d'autoavaluació i l'altra a repassar dubtes del contingut i avaluació de l'assignatura)

8-9-12-13-14 gener: setmana d'avaluació

L'alumnat Erasmus que demani avançar un examen ha de presentar a la docent un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

L'avaluació del curs és continuada i es recomana l'assistència a classe i el seguiment constant del curs. Per aprovar l'assignatura cal que la nota de l'examen final sigui, com a mínim, de 5. Si un/a alumne/a no compleix aquesta condició, caldrà que es presenti a la reavaluació. Tot/a alumne/a, però, es pot presentar a la reavaluació per apujar la nota dels exàmens. La data de l'examen final coincidirà amb el darrer dia de classe.

El comentari i l'exposició no són objecte de reavaluació.

Hom qualificarà amb *no evaluable* l'alumne/a que només hagi fet activitats d'avaluació per un valor inferior al 30%.

No hi ha segona convocatòria.

Les professores assignarà un dia, hora i lloc de revisió d'examen un cop hagin avaluat les activitats del curs i hagin posat la nota global de qualificació. L'alumnat que ha de fer la reavaluació tindrà un dia específic de revisió un cop hagi fet l'esmentada activitat de reavaluació.

Examen, comentari de text i exposició. L'examen consistirà a respondre una pregunta i elaborar un comentari de text, segons la pauta explicada i treballada a classe i que serveix de base a l'exposició.

Participació a classe. Atès que l'assignatura es conforma com a seminari, la professora valorarà la participació activa a la classe més enllà de l'exposició obligatòria. Preparar a casa les classes, ampliar continguts, fer aportacions, etc. són activitats que, a part del valor que tenen en l'avaluació del curs, contribuirà a arrodonir la nota.

AVALUACIÓ ÚNICA.

Evidències: Examen (consistirà a respondre una pregunta i elaborar un comentari de text, segons la pauta explicada i treballada a classe), Comentari de text corresponent a un/a autor/a del dossier amb ampliació de l'Exercici de lectura comparada. Les tres proves es duran a terme/s'entregaran el mateix dia.

Pes de les Evidències: Examen 50%, Comentari de text 25% i Exercici de lectura comparada 25%.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'Estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de [***cerca bibliogràfica o cerca d'informació, correcció de textos o traduccions, a criteri del professorat]. En el cas d'assignatures de graus filològics, l'ús de la traducció l'ha d'autoritzar el/la professor/a. Es poden contemplar altres situacions, sempre amb el vistiplau del professor/a.

L'estudiant ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii)

incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat.
La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

La bibliografia del curs serà indicada el primer dia de classe.

Programari

No hi ha cap requisit específic de software

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt